

100228 Introducció a la lingüística

Curs 2016-2017

Grup 3 - Primer semestre - 6 crèdits

<http://liceu.uab.cat/~joaquim/Linguistica.html>

1 Objectius

L'objectiu de l'assignatura és que l'estudiant assoleixi una formació bàsica en lingüística que inclogui les característiques generals del llenguatge, els principals conceptes referents a l'estructura del llenguatge i els aspectes més significatius del seu ús.

2 Programa

1.- La naturalesa del llenguatge

La diversitat i la universalitat del llenguatge.

“Lingüística popular” i ciències del llenguatge: els prejudicis lingüístics.

El llenguatge com a sistema de signes. La comunicació lingüística. Les funcions del llenguatge. El signe lingüístic. La doble articulació del llenguatge. Nivells i operacions de l'anàlisi lingüística.

L'aspecte biològic del llenguatge. Els sistemes de comunicació animal i els trets de disseny del llenguatge humà. L'origen i l'evolució del llenguatge. Llenguatge i cervell. L'adquisició de la llengua i la facultat de llenguatge.

Els criteris de classificació de les llengües. Les famílies lingüístiques. Els universals lingüístics.

2.- L'estructura fonètica

Llengua oral i llengua escrita. Sistemes de representació gràfica de la llengua. Les relacions entre sons i grafies. La transcripció fonètica. Els elements segmentals. Els elements suprasegmentals.

3.- L'estructura fonològica

Fonètica i fonologia. Les unitats de l'anàlisi fonològica. Fonema i al·lòfon. Trets distintius i classes naturals. L'anàlisi fonològica. Els processos fonològics.

4.- L'estructura morfològica

Les unitats de l'anàlisi morfològica. Paraula, morfema, morf i al·lomorf. Els processos morfològics. Tipologia morfològica.

5.- L'estructura sintàctica

Les unitats de l'anàlisi sintàctica. L'estructura sintàctica com a estructura jeràrquica. Categories i funcions. Tipologia sintàctica.

6.- L'estructura semàntica

El significat lèxic. Relacions de sentit entre unitats lèxiques. El significat i la interpretació dels enunciats. Tipus de significat. Els trets semàntics. La composicionalitat del significat. Les relacions de significat en l'oració.

7.- La variació i el canvi lingüístics

La variació lingüística. Variació en la comunitat lingüística: llengua i dialecte. Territori i variació dialectal. Grup social i variació sociolectal. Context i variació situacional.

L'evolució de les llengües: el canvi lingüístic. Tipus de canvi lingüístic. La variació com a origen del canvi. L'estudi del canvi en curs.

3 Bibliografia bàsica

Per a la preparació del programa de l'assignatura (apartat 2) es recomana que els estudiants seleccionin i utilitzin regularment com a bibliografia bàsica un dels manuals que s'indiquen a continuació. Durant el curs s'aniran publicant bibliografies específiques per a cada tema a la web de l'assignatura.

(1)

Akmajian, A., Demers, R. A., Farmer, A. K., i Harnish, R. M. (2010). *Linguistics: An introduction to language and communication* (6th ed.). Cambridge, MA: The MIT Press.

Traducció castellana de la primera edició: Akmajian, A., Demers, R. A., i Harnish, R. M. (1984). *Lingüística: Una introducció al llenguatge y a la comunicació*. (Trad de V. Demonte i M. Mora). Madrid: Alianza.

(2)

Escandell, M. V., Marrero, V., Casado, C., Gutiérrez Rodríguez, E., i Ruiz-Va, P. (2009). *El lenguaje humano*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces.

Escandell, M. V., Marrero, V., Casado, C., Gutiérrez, E., i Polo, N. (2011). *Invitación a la lingüística*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces.

Escandell, M. V., Marrero, V., Casado, C., Gutiérrez, E., i Ruiz-Va, P. (2014). *Claves del lenguaje humano*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces - Universidad Nacional de Educación a Distancia.

(3)

Fasold, R. W. i Connor-Linton, J. (Eds.). (2014). *An introduction to language and linguistics* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press. Material complementari: <http://www.cambridge.org/es/academic/subjects/languages-linguistics/english-language-and-linguistics-general-interest/introduction-language-and-linguistics-2nd-edition>

(4)

Finegan, E. (2015). *Language: Its structure and use* (7th ed.). Boston, MA: Cengage Learning.

(5)

Fromkin, V., Rodman, R., i Hyams, N. (2014). *An introduction to language* (10th ed.). Boston, MA: Cengage Learning.

(6)

O'Grady, W., Archibald, J., Aronoff, M., i Rees-Miller, J. (2017). *Contemporary linguistics*. An introduction (7th ed.). New York, NY: Macmillan Learning.

(7)

Radford, A., Atkinson, M., Britain, D., Clahsen, H., i Spencer, A. (2009). *Linguistics: An introduction* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Traducció castellana de la primera edició: Radford, A., Atkinson, M., Britain, D., Clahsen, H., i Spencer, A. (2000). *Introducción a la lingüística*. (Trad. de N. Bel). Cambridge: Cambridge University Press.

4 Avaluació

4.1 Avaluació continuada

La qualificació de l'avaluació continuada s'obindrà a partir de la mitjana de tres proves parcials; la puntuació de cada prova equival, per tant, a un terç de la qualificació final. Aquestes tres proves constitueixen l'únic element considerat en l'avaluació de l'assignatura. L'assistència a les classes no és obligatòria i no té cap incidència formal en la qualificació.

La primera prova parcial serà sobre els temes 1 i 2 del programa, la segona sobre els temes 3, 4 i 5 i la tercera sobre els temes 6 i 7.

- Primera prova parcial (temes 1 i 2): Dijous 20 d'octubre de 2016.
- Segona prova parcial (temes 3, 4 i 5): Dimars 29 de novembre de 2016.
- Tercera prova parcial (temes 6 i 7): Dimarts 10 de gener de 2017.

El fet de no presentar-se a alguna d'aquestes proves implicarà una puntuació de 0 (zero) en la prova corresponent. Els estudiants que es presentin únicament a una prova tindran la qualificació de "No avaluable". En el cas dels estudiants que es presentin a més d'una prova, la qualificació s'obindrà sumant la puntuació obtinguda a cada prova i dividint-la per tres.

Els estudiants que s'hagin presentat a més d'una prova i que hagin obtingut una mitjana igual o superior a 4 i inferior a 5 podran realitzar una prova de reavaluació, tal com s'explica a l'apartat 4.2.

En les proves s'avaluarà el coneixement dels continguts fonamentals de

l'assignatura (apartat 2) i dels manuals recomanats (apartat 3), així com la capacitat de resoldre problemes d'anàlisi lingüística.

Durant la realització de les proves, els estudiants podran fer servir els materials de consulta que considerin més adients.

4.2 Revaluació

Podran realitzar la prova de revaluació els estudiants que s'hagin presentat a més d'una prova en l'avaluació continuada (apartat 4.1) i que hagin obtingut una mitjana igual o superior a 4 i inferior a 5. En aquest cas, els estudiants realitzaran les proves de revaluació corresponents a les parts del programa (temes 1 i 2; temes 3, 4 i 5; temes 6 i 7) per a les que hagin obtingut una puntuació inferior a 5. Aquestes proves constituïran l'únic element considerat en la revaluació.

En les proves s'avaluarà el coneixement dels continguts fonamentals de l'assignatura (apartat 2) i dels manuals recomanats (apartat 3), així com la capacitat de resoldre problemes d'anàlisi lingüística.

Durant la realització de les proves, els estudiants podran fer servir els materials de consulta que considerin més adients.

4.3 Qualificacions

Les qualificacions emprades a la UAB són les següents:

- 0 - 4,9: Suspès
- 5,0 - 6,9: Aprovat
- 7,0 - 8,9: Notable
- 9,0 - 10: Excel·lent o Matrícula d'Honor

(Annex 11, *Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona aplicable als estudis universitaris regulats de conformitat amb el Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial Decret 861/2010, de 2 de juliol*. Consultat a: http://www.uab.cat/doc/TR_Normativa_Academica_Plans_Nous)

5 Campus Virtual

Els estudiants matriculats tindran accés al Campus Virtual (<https://cv.uab.cat/>) de la UAB, on es publicarà la guia docent de l'assignatura.

La resta de materials es podran consultar a la pàgina web de l'assignatura: <http://liceu.uab.cat/~joaquim/Linguistica.html>

Per posar-vos en contacte amb el professor *no* utilitzeu el Campus Virtual; feu servir el correu a la web de la UAB (<https://e-campus.uab.cat>) o el vostre programa habitual.

6 Professor i atenció als estudiants

Joaquim Llisterri
Àrea de Lingüística General, Departament de Filologia Espanyola.
Joaquim.Llisterri@uab.cat

Horari d'atenció als estudiants:

Dimarts i dijous de 12 a 13h (despatx B11-290.5, Facultat de Filosofia i Lletres) i a hores prèviament concertades.

És recomanable concertar prèviament l'entrevista per correu electrònic.

Només es contestaran els missatges de correu electrònic enviats des de l'adreça institucional (@e-campus.uab.cat). Per posar-vos en contacte amb el professor *no* utilitzeu el sistema de missatgeria del Campus Virtual; feu servir el correu a la web de la UAB (<https://e-campus.uab.cat>) o el vostre programa habitual.

7 Llengua

Les classes de l'assignatura s'impartiran en català i aquesta serà també la llengua emprada en els enunciats dels exàmens, de les activitats i dels exercicis. Durant la realització de les proves el professor resoldrà de manera individual els dubtes derivats de l'ús del català que es puguin plantejar als estudiants que no són catalanoparlants.